

Aan Voorzitter veiligheidsberaad

Drs. H.M.F. Bruls

info@veiligheidsberaad.nl

veiligheidsberaad@ifv.nl

Leusden, 28 mei 2020

Betreft: Inzet en beleid van vitale beroepsgroepen ten behoeve van veiligheidsregio's

Geachte Heer Bruls,

De Coalitie voor Veiligheid (CvV) bestaat uit 15 vakbonden en beroepsorganisaties uit de sector veiligheid. Onze doelstelling is een sterk front te vormen en politiek te bewegen meer te investeren in veiligheid. De CvV constateert dat sinds het uitbreken van de Covid-19 pandemie er door de landelijke overheid besluiten zijn genomen in het kader van de veiligheid van de Nederlandse bevolking. Hierin is bij de uitwerking een belangrijke rol weggelegd voor de 25 veiligheidsregio's. De wet- en regelgeving waarop handhaving moet plaatsvinden is daarbij exclusief neergelegd bij de circa 10 duizend Buitengewoon Opsporingsambtenaren (BOA's) van de domeinen 1, 2 en 4.

De CvV wordt geconfronteerd met het feit dat er grote verschillen zijn in de uitwerking van de richtlijnen tussen de diverse veiligheidsregio's. Wat er in de ene regio wel toegestaan is wordt in de andere (buur) regio juist niet toegestaan. Voorbeeld hiervan is het wel of niet mogen rijden op dijken door motorrijders in de veiligheidsregio's Gelderland-Midden en Gelderland-Zuid. Veiligheidsregio's bedenken hun eigen regels en de voorschriften zijn niet eensluidend. Dit is in onze ogen niet uitlegbaar en onbegrijpelijk voor de burger.

Brandweer

Bovenstaande feiten zijn niet uitsluitend van toepassing op de handhaving, ook bij de brandweer spelen deze problemen. Veel brandweermensen maken zich zorgen over hun veiligheid, de inzetprocedures en protocollen. Hierbij gaat het o.a. over zaken als de inzet bij reanimaties, afhijzen patiënten, veilige afstand houden. Ook hier geldt dat er geen uniformiteit is in afspraken bij de verschillende veiligheidsregio's. Zo krijgen in de ene veiligheidsregio medewerkers geen toestemming voor aanvullende zorgtaken in de nabijheid van corona-patiënten terwijl in de andere veiligheidsregio juist medewerkers gevraagd worden voor ondersteunende werkzaamheden in zorghotels met corona-patiënten.

Hetzelfde geldt voor wel of niet bevoegd zijn. Zo krijgen in de ene veiligheidsregio aspirant-brandweermensen vrijstelling om zonder afgelegd examen repressieve werkzaamheden te gaan doen, terwijl in de andere veiligheidsregio het in dergelijke gevallen niet wordt toegestaan om zonder diploma mee uit te rukken.

Brandweermensen gaan door waar anderen moeten stoppen. Zij moeten uitrukken in een blusvoertuig met 6 brandweermensen dicht op elkaar. Dit voelt normaliter heel vertrouwd maar vormt nu een gezondheidsrisico, waarbij aanvullende beschermingsmiddelen soms worden geweigerd.

Door de onduidelijkheid in regelgeving, de onderlinge verschillen tussen de veiligheidsregio's en de gebrekkige communicatie hierover is het niet of nauwelijks mogelijk om het handhavingsniveau op een acceptabele lijn te krijgen. De huidige situatie is onwerkbaar en onhoudbaar. Mensen snappen het niet meer en het is ook niet uitlegbaar. Zie bovengenoemd voorbeelden.

BOA

Bij de handhaving hebben wij moeten constateren dat er sprake is van excessen. Voorbeelden van geweld tegen BOA's zoals in Rotterdam en IJmuiden hebben de landelijke pers, ook met filmbeelden, gehaald. BOA's die niet uitgerust zijn met verdedigingsmiddelen en die het moeten hebben van verbale overtuigingskracht, met in sommige gevallen een aanvulling van een bodycam e/o een noodknop op de portofoon.

De aansturing van de BOA's geschiedt, in tegenstelling tot de politie, door de lagere (gemeentelijke) overheid en ook daarin zitten grote verschillen. Toezichthouders per regio zijn bepalend voor het al dan niet toestaan van uitrusting voor de BOA's. Zo rust de ene gemeente BOA's wel een bodycam uit en de andere gemeente niet. Ook op het vlak van wapeniging speelt dit, zo zijn er gemeenten waar een BOA's wapenstok en/of pepperspray verstrekt krijgt terwijl het in een andere gemeente wederom niet aan de orde is. Momenteel is er sprake van willekeur op dit gebied en daar moet het juist niet om draaien. Het gaat om het veilig kunnen werken en de willekeur die momenteel heerst, is niet in het belang van de BOA's. De verschillen in beoordeling beginnen zoals gezegd bij de (toezichthouders) van de regio's. Burgemeesters en gemeenteraden hebben daar geen invloed op.

De overheid is als opdrachtgever primair verantwoordelijk voor de veiligheid van de medewerkers die werkzaamheden dienen uit te voeren. In het geval van de BOA's dienen zij ook handelend te kunnen optreden ter verdediging van zichzelf of een ander. En op dit moment kunnen ze dat niet, simpelweg omdat het in vrijwel alle gemeenten ontbreekt aan de benodigde middelen. Wij constateren dan ook dat er kennelijk een strijd is tussen de hogere – en lagere overheid over de zeggenschap over de BOA's. Wie heeft het voor het zeggen?

Het voorbeeld hierbij is de gemeente 's-Hertogenbosch waar BOA's wél bewapend zijn maar dit op 'last van het Ministerie, gesteund door de burgemeester' in moeten leveren. Dit in tegenstelling tot de gemeente Tilburg, amper 35 kilometer verderop waar de burgemeester juist ervoor pleit om over te gaan tot bewapening van de BOA's.

Aanbevelingen

De samenleving vraagt zeker op dit moment veel van vitale beroepsgroepen zoals brandweer en de BOA's. We zijn van mening dat met deze groepen verantwoord wordt omgegaan. De centrale – en decentrale overheden zijn dat verplicht aan deze vitale beroepsgroepen.

De CvV roept u op om de volgende aanbevelingen nader uit te voeren:

- Maak één landelijk beleid voor de uitvoering bij de veiligheidsregio's
- Kom met één lijn voor inzet bij de (vrijwillige) brandweer
- Zorg voor een gedegen opleiding, examinering en periodieke toetsing
- Zorg voor bewapening van BOA's met verdedigingsmiddelen.

Graag zijn wij bereid om deze brief nader toe te lichten.

Met vriendelijke groet,
Coalitie voor Veiligheid

Gerrit van de Kamp
voorzitter

Cc

Minister van J&V
2e kamer

